

Handläggare
Ewa Ekman
Socialchef

2016-08-05
A2016/013071

Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga

Sammanfattning

Borgholms kommun ser positivt på förslaget gällande den ökade schabloniseringen av statlig ersättning, det förenklar den administrativa delen i verksamheten för både kommuner och för Migrationsverket. Kommunen anser att det är positivt att alla anvisningar finns med i samma system oavsett skäl till anvisning.

Den föreslagna schablonen på 52 000 kronor per asylsökande ensamkommande barn som tas emot i anvisningskommunen är sannolikt för låg. Kommunen anser att det är svårt att i dagsläget bedöma hur stor den genomsnittliga dygnskostnaden för anvisade ensamkommande barn kommer att bli. Hur väl 1350 kr, den schablonersättningen per dygn som är föreslagen, täcker kostnader beror på hur stor spridning det är kostnadmässigt på de placeringar som barnen har behov av. Beräkningen grundar sig på ett slags snitt av kommuners kostnader. Kommunen har haft mycket hög belastning och detta har varit kostnadsdrivande. Just nu befinner vi oss i ett lugnare skede och arbetar för att komma ifatt.

Sju dagars ersättning ska beräknas och utbetalas för obelagda platser. Beräkningen av den rörliga ersättningen för obelagda platser behöver tydliggöras. Det finns en del begrepp i förslaget som behöver förtydligas exempelvis vad "motsvarande vårdbehov" enligt SoL innebär, tydligare riktlinjer vad det gäller CSN då det gäller schablonersättning för unga i ålder 18-20 år och förhållandet mellan återsökning av faktiska kostnader då en schablon redan betalats ut.

Omställningstiden är kort och det lär bli en mängd frågor i övergångsperioden då både nya och gamla regler går omlott (kopplade till uppsägningstiden i överenskommelserna).

Avsnitt 3.1 Ny ersättning för beredskap och kapacitet för mottagandet av ensamkommande barn

Borgholms kommun är en kommun som i förhållande till kommunens storlek men även per capita tagit ett stort ansvar i mottagandet av ensamkommande barn senaste året. Det har även funnits många asylsökande i anläggningar i kommunen vilket har ökat andelen anvisningar med hänvisning till anknytning.

Anknytningsanvisningar var fram till 2016-04-01 "ett helt annat spår" vilket innebar ökad belastning. Borgholms kommun ser därför mycket positivt på att anvisningar utifrån anknytningar ses som en del i det totala mottagandet. Gällande schablonersättningen på 500 000 kronor som föreslås betalas ut även fortsättningsvis, ger en grund för beredskap även i de mindre kommunerna. Den rörliga ersättningen som föreslås kring 7 dagars ersättning för tomplatser behöver tydliggöras för att kommunen ska kunna ta ställning till om det är tillräckligt för att kunna ha någon form av beredskap.

Avsnitt 3.3 Schablonersättning för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn i anvisningskommun

Den föreslagna schablonen på 52 000 kronor per asylsökande ensamkommande barn som tas emot i anvisningskommunen är för låg. Schablonen som föreslås täcker inte alla delar såsom utredningar, god man, resor, tolk, kostnader gällande arvoden mm.

Avsnitt 3.4 Schablonersättning per dygn för mottagandet av ensamkommande barn

Förslaget innebär en schablonersättning per dygn för samtliga anvisningar. Hur väl schablonen täcker en kommuns kostnad beror på hur stor kostnadsvariation det är på de placeringar som de ensamkommande har behov av. I vissa fall är kostnaderna lägre än schablonersättningen som föreslås, exempelvis vid en familjehemsplacering som blir aktuellt i Borgholms kommun för många som kommer med anknytningsskäl. I andra fall är kostnaderna högre än den schablon som föreslås, framförallt när placeringar sker i privata HVB-hem. Kommunen anser att det i dagsläget är svårt att bedöma hur stor den genomsnittliga dygnskostnaden för anvisade ensamkommande barn kommer att bli framöver.

Kommunen anser att formen stödboende är ett bra alternativ men andelen barn och unga som klarar självständigt boende har hittills varit låg.

Vissa barn och unga i åldern 16-17 kan placeras i stödboende men vår bedömning är att det finns ett stort behov av struktur, stöd och trygghet för de flesta av de ensamkommande.

Avsnitt 3.5 Begränsad möjlighet till ersättning för asylsökande ensamkommande unga i åldern 18-20 år

För att detta ska vara möjligt att hantera för kommunerna är det viktigt att begreppet "motsvarande vårdbehov" tydliggörs.

Avsnitt 3.6 Schablonersättning för ensamkommande unga i åldern 18-20 år med uppehållstillstånd

Tveksamt om förslaget gällande en lägre schablonersättning till denna målgrupp kan styras helt efter ålder då det är mycket varierande behov i gruppen ensamkommande unga. Några i åldersgruppen klarar självständigt boende, andra gör det inte. En kommuns utredning och bedömning måste utgå från den enskilde individens behov och inte bara ålder. Förslaget förutsätter också att det finns bostäder för den här målgruppen. Tillgången till mindre hyreslägenheter är för låg i Borgholms kommun.

Rutinerna gällande utbetalning av CSN, som ska vara grunden för ersättning utifrån schablon, förutsätter att samtliga inblandade myndigheter är bättre synkroniserade än de varit hittills.

Avsnitt 3.8 Ersättning för faktiska kostnader i vissa särskilda situationer

Precis som i avsnitt 3.5 behöver det förtydligas vad "motsvarande vårdbehov" enligt SoL innebär och hur faktiska kostnader förhåller sig till utbetalda schabloner. En utbetald schablon ska ersätta återansökningar för faktiska kostnader det innebär sannolikt att kommunen inte får kostnadstäckning i de här fallen.

Förslagen schablon är otillräcklig för att finansiera den kostnad som uppstår vid komplicerade situationer och placeringar.

Avsnitt 3.9 Ikraftträdande m.m

Det är en kort övergångsperiod till de föreslagna ersättningsnivåerna.

Övergången kan innebära att regelverk går omlott och ger upphov till mycket frågor.